

אוניברסיטת בר - אילן הפקולטה למשפטים

יסודות בדיני ירושה - תשס"ז (סמסטר א', מועד א')

ב"ה כו' בשבט התשס"ז
14.2.07

בחינה בקורס מס' 01 – 513 - 99

המרצה: פרופ' מיכאל קורינאלדי

הנחיות:

1. משך הבחינה: שעתיים, הארכה עד מחצית השעה.
2. מותר להכניס כל חומר שהוא.
3. נמק בקיצור את תשובתך וציין את הבסיס לכך, בצירוף איזכור האסמכתאות הנוגעות לעניין מן החקיקה והפסיקה (יש לאזכר את המקור וההלכה הפסוקה העולה ממנו, ואין לצטט אותה).
4. נא לכתוב בקיצור ולעניין בלבד, על פי הנתונים העובדתיים שבשאלה, ובהתייחס לנשאל בלבד.
5. כל השאלות חובה.
6. נא לכתוב כל שאלה בעמוד נפרד ועל צד אחד של הדף, ובכתב קריא וברור.
7. משקל הבחינה בציון הסופי: 85% והיתרה לפי ציון ביניים 15%

בהצלחה!

שאלה 1 – 50% (הזמן המומלץ: שעה אחת)

משה נפטר ערירי, מבלי שהניח צוואה. אביו של משה A נפטר לפניו ואמו של משה B היא בחיים. על עזבונו מתחרים היורשים הבאים:

1. ציפורה, אלמנתו של משה;
2. B אימו של משה (A אביו של משה נפטר לפניו, כאמור);
3. C אח של משה (בנם של A ו-B);
4. D סב מצד האם B; E, הסבתא מצד האם, נפטרה לפני המוריש;
5. F סב מצד האב A; G הסבתא מצד האב, נפטרה לפני המוריש;
6. H, אשתו השנייה של הסבא F;
7. I דוד של המוריש מצד האב A (בנם של הסב F ואשתו H);
8. K בתו של I;
9. M בנם של E ו-D;

לציפורה אלמנתו של המוריש כתובה בסך 700,000 ₪ ומתוך זה, כמפורש בכתובה נדוניה בסך 100,000 ₪. העיזבון כולל דירת מגורים, חסכון בבנק בחשבון משותף לציפורה ומשה, עם סעיף אריכות ימים, על סך 1,500,000 ₪ (מליון וחצי ש"ח). ציפורה ומשה נישאו ב-1993.

עליך להשיב על השאלות הבאות:

- א. כיצד יחולק העיזבון?
- ב. כיצד יחולק העיזבון במקרה שאימו של משה B ואחיו של משה C נפטרו לפני משה. שאר הנתונים הקודמים שבשאלה ללא שינוי.
- ג. האם תשובתך תשתנה במקרה שהסב F והדוד I נפטרו לפני משה? שאר הנתונים הקודמים שבשאלה לרבות פטירת אימו ואחיו של משה והסבתות E ו-G ללא שינוי.

בתשובתך לכל אחת מהשאלות הנ"ל עליך לפרט את הטענות המשפטיות האפשריות של כל אחד מהשאירים המתחרים על העיזבון וכיצד יחולק העיזבון בפסק הדין.

נמק בצירוף הפנייה לסעיפי החוק והאסמכתאות שלמדת.

היקף התשובה מוגבל לשלושה עמודים.

שאלה 2 (50%, הזמן המומלץ: שעה אחת)

אברהם היה נשוי לשרה ועשה צוואה שבה ציווה "לאשתו" (ללא ציון שמה) את דירת מגוריו בירושלים, ותכולתה. כמו כן, אברהם ציווה לאחיו יחזקאל דירה אחרת שהיתה בבעלותו בתל אביב. את שאר עיזבונו אברהם ציווה לאחיינים שיוולדו לו (לאברהם). אברהם נפטר ערירי, 10 שנה לאחר עשיית הצוואה ובינתיים חלו השינויים הבאים:

- א. אברהם התגרש מאשתו שרה. לפי הסכם הגירושין הדירה בירושלים נשארה בבעלותו המלאה. לאחר הגירושין חי אברהם עם אשה בשם הגר חיי משפחה במשק בית משותף בדירת מגוריו הנ"ל בירושלים, וזאת במשך תקופה של למעלה מ-3 שנים עד לפטירתו.
- ב. שנה לאחר פטירת אברהם נולד ליחזקאל, אחיו של אברהם, בן, ראובן (אחיין של אברהם).
- ג. אברהם מכר את דירתו בתל אביב ולא הספיק, לפני פטירתו, לקנות נכס אחר והתמורה ממכירת הדירה בתל אביב בסך 1,500,000 ₪ (מליון וחצי ₪) נשארה בחשבון הבנק שלו.

עזבונו של אברהם כלל את הרכוש הבא: דירת מגורים בירושלים ותכולתה וכן חשבון בנק על סך 1,500,000 ₪ - התמורה ממכירת דירתו של אברהם בתל אביב. **השארים** של אברהם הם: הגר, יחזקאל, ראובן, קטין, אחיין של אברהם (בנו של יחזקאל). כל אחד מן השארים לרבות ראובן הקטין (באמצעות יחזקאל אביו) וכן שרה (גרושתו של אברהם) נוקטים בבקשות או התנגדויות כדי לקבל את החלק המירבי האפשרי בעזבונו.

עליך לפרט את הבקשות או ההתנגדויות האפשריות של המתחרים על עזבונו אברהם בצירוף נימוקים עיקריים ומה יחליט לדעתך בית המשפט לגבי חלוקת עזבונו אברהם, בצירוף אסמכתאות מן הפסיקה שלמדת.

היקף התשובה מוגבל לשלושה עמודים.